

7. Ур. XV. 3. 26.

Мар.

4-76

Российская Социалистическая Федеративная Советская Республика.

Чыла туньасэ шэмэр,
иктыш ушныза!

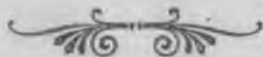

1923

Вуйэш толшо продналогым
шотлэн лукмо нэргэн.

(о порядке исчисления и взимания единого
продналога).

8/202

Издание Марисекции при Татобласткоме РКП (б).

Г. Казань. 1922 г.

Р. Ц.—Казань. Печатать разрешается № 220.

Тираж 500 экз. 1-я Государ. типогр. 1922 г.

Таблица-шамыч дэнэ күзэ налогым шотлэн лукман?

Шэнгалнэ II түрлө вуйэш толшо продналогым шотлэн лукмо таблица-шамыч пэчэтлймэ улйт. Нуным ончалын, тұлйшаш налогым шотлэн лукташ вуй уш ситыдымашла чучэш. Тугэ гынат пэчэтлймэ таблица-шамыч дэнэ кажни крэсанык, мо чоло налог тұлйшашыжым куштылгын шотлэн луктын кэртэш.

Налог дэкрэтын 4-сэ пунктшо налогым, суртышто мйзар мйландэ, йын, вольйк улым, адак шурно шочымат ончэн погаш каласа. Тидэ каласымэ почэшак налог дэнэ, ончыктымэ таблицаштат йшталдынт.

Таблицаштэ, чонлан мйзар мйландэ кучымо дэн, чйла крэсанык сурт-шамыч 9-шэ түрлө мйландэ кучымашэш шэлмэ. Эн шуко мйландан сурт. чонлан кум дэсыатина утла кучымо шотышто лийэш.

Крэсанык суртышто вольйк улым таблицаштэ ныл пүлэм дэн ончыктымэ.

1-сэ пүлэмйштэ вольйкдымо сурт ончыкталтэш.

2-сэ пүлэмйштэ—кок вольйкан-шамыч.

3-сэ пүлэмйштэ—кок вуй гыч нйлыт мартэ.

4-сэ пүлэмйштэ—ныл вольйкан дэч утла ончыкталтэш.

Шотлаш куштылгэмдышашлан кёра, чйла суртысо тйгыдэ вольйк шолдыра вольйкэш шотлалдыт. Талукаш туна, шорык, каза пача, адак ныл тылзаш сёсна игэ-шамыч шотыш огйт пуру. Моло тйгыдэ вольйк-шамыч шолдыра вольйкэш тйгэ шотлалдыт:

Тэлэ гоч илэн лэкшэ шорык дэнэ каза, кугу вольыкын осьмунаш шотлалдыт.

Ныл тылээ дэч кугурак сөсна, кугу вольыкын ик чырыкшылан шотлаадэш.

Самырык, ийат пэлэш туна, кугу вольыкын пэлыжлан шотлаадэш.

Умлэн налаш ойлэна: суртйшто уло:

ик ушкал,

ик туна—кандаш тйлзаш,

ик ўшкйж—ийат нйл тйлзаш,

кок шорйк—тэлэ гоч илэн лэкшэ-шамйч,

нйл пача,

кандаш сөсна игэ-шамйч—нйл тйлзаш дэч мөнгө.

адак ик кугу сөсна.

Дэкрэтйштэ каласймэ почэш ойлэн ончйктымэ вольйк-шамйч гйч, кандаш тйлзаш туна, пача-шамйч, адак сөсна игэ-шамйч вэлэ огйт шотлалд. Ўшкйж кугу вольйкын пэлыжлан, кок шорйк дэн ик сөсна чйрйклан шотлалдыт. Тидэ шот дэнэ суртйшто кок кугу вольйк уло лийэш ($1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = 2$).

Шурно шочмо дэнэ чйла Росиасэ мйландэ II разрядлан шэлалтын. Пэрвой разрядэш, шурно шочмо дэнэ, дэсьатиналан 25 пут и мөнгө пйрчэ лэктйшан мйландэ шотлымэ (таблица № 1), вара шукйрак пйрчэ лэктйшан (таблицы №№ 2—10), эн шукйрак пйрчэ лэктйшан мйландйжэ II разрядлан шотлымэ—дэсьатиналан 100 пут и утла пйрчэ лэктйшан мйландэ (табл. № 11).

Кажни таблицаштэ пўлэм коклаштйшт ципйр дэнэ, сурт гйч дэсьатиналан мйзар пут налог налшашым ончйктымэ.

Налог йштймэ годйм, ольк ўмбал мйландэ ўдйшаш мйландэ шотйш пура. Шотлаш куштйлэмдйшашлан кёра, чйла ольк ўмбал мйландэ, тўрлө губэрньаштйла тўрлын ўдйшаш мйландэш шотлялдэш. Тидын вэрйч пўтынь Россия мйландэ кум районэш шэлалтэш. Губэрньаштэ ик дэсьатина ольк ўмбал мйландэ, дэсьатинан кум ужаш гйч ик ужаш ($\frac{1}{3}$ часть дес.) дэсьатинаш шотлалдэш гйн, тйгай губэрнья-шамйчым ик районйшко ойрат.

Ик дэсьатина ольк ўмбал мйландэ пэл дэсьатина ўдйшаш мйландэ шотйшто лийэш гйн, тйгай губэрнья-шамйчым 2-сэ районйшко ойрат.

Ик дэсьятина олык умбал мыландэ кум чырык дэсьятина удьшаш мыландэ шотышто лийэш гын, тйгай губернья-шамычым 3-сэ районьшко ойрат.

Чыла губерням район дэн шэлэш ончыч, посна губерньяштыла мйзар олык умбал улыжым, адак шудо сай шочмыжымат. шурно шочмо дэн танаштарэн ончалдэш.

1-сэ районьшко тйгай губернья шамыч ойралдыт:

Архангельский	Карел Область
Северо-Двинский	Вотский область
Вологодский	Екатеринбургский
Олонецкий	Тюменский
Костромской	Челябинский
Вятский	Башкыр республика
Пермский	Калмык область
Зырян Область	Киргиз республика.

2-со районьшко тйгай губернья-шамыч ойралдыт:

Петроградский	Рйбинский
Псковский	Витебский
Новгородский	Смоленский
Череповецкий	Калужский
Тверской	Иваново-Вознесенский
Ярославский	

3-со районьшко тйгай губернья-шамыч ойралдыт:

Уфимский	Коммуна Немцев Поволжья
Самарский	Астраханский
Донской	Нижегородский
Царицынский	Симбирский
Ставропольский	Пензенский
Терский	Тульский
Кубано-Черноморский	Брянский
Горский Республика	Орловский
Карачаево-Черкесская обл.	Гомельский
Воронежский	Московский
Саратовский	Тамбовский
Курский	Рязанский

Татреспублика
Белорус Республика
Крым

Владимирский
Мари дэн Чуваш область.

Налог чыла: уржа, икийаш, такыр пасу, адак парэнгэ, кыньэ, түрльö шудо, үдымö мыландылан йшталдэш.

Сурт олмысо мыландылан налогым огыт йштэ. Тудо мыландылан налогым окса дэн тўльаш йштымэ лийэш.

Пасушто вольыкклан кошташ ик ийлан посна ойрымо мыландэ уло гын, тугай мыландылан налог йшталдэш. Вольыкклан кошташлык ойрымо мыландэ ўдаш нигунамат ок кура-лалт гын, тудлан налогым огыт йштэ.

Кум пасу дэн мыландым кучымаштэ. күшнö ойлымо сэмйч чыла пасу мыландыланат йштат. Йара кийшэ пасушто вэрйн-вэрйн үдымо уло гын, үдымо мыландыжлан, тудын вэлэн адак үдымэ нарэ йара кийшэ мыландым уштарэн. налог йшталдэш.

Тидым рашырак каласэна:

Кум пасуан суртышто чыла пасуштат мыландэ (уржа, икийаш, такыр пасу) ныл дэсыатинат пэлэ уло. Налог чыла мыландылан йшталтэш. Йара кийшэ пасушто сурт озажын кок дэсыатина үдымэ, кум дэсыатина үдыдэ кийшэ мыландэ уло: тынар мыландыштэ (ö десат.) ныл дэсыатиналан налог йшталтэш (2 десат. үдымэ, 2 десат. үдыдымэ). Йара кийшэ пасушто мыландэ шудылан вэлэ йора гын, тугай мыландылан налогым огыт йштэ.

Вуйэш толшо налогым дэсыатина шот дэнэ йштымэ годым, йэшйштэ мйзар йэдок улыжым, адак шурно шочмымаг шотэш налман манын дөкрэт каласа. Тидэ шот дэн йэшйштэ йэдокклан могай-шамыч шотлалдыт? Чыла суртысо уло чон шотлалтэш: йшкэ вуйэш мыландэ налшэ, налдымэ ик сэмйн суртыштэ илышэ, суртышко пурйшо, пукшэн лукташ пуртымо-шамыч, адак Йошкар Армияштэ шогйшо, плэныштэ илышэ-шамычат шотлалдыт. Йошкар курсант, адак Йошкар Командир—баталионный командир дэч изиракыштэ шогйшо-шамыч, кажнижэ кок йэдокклан шотлалдыт. Йошкар Армияштэ шогйшо шамычлан, налог йштымэ годым йэшйштэ йэдок шотэш возыктышаш вэрйч, Уйездный Комиссариат гыч налмэ кагаз (удостоверение) күлэш.

Шурно шочмо разрядым (дэсьатиналан мйзар пут лэкшашым) кажни губэрньалан Совнарком йшта. Губисполком-шамйч уйэздлан, а уисполком-шамйч чйла волйстьлан йштат. Кокла дэн волйстьйштэ шурно шочмо ик ганьэ огйл гйн, йал дэн йаллан посна шурно шочмо разрядым йшташ лийэш. Шурно шочмо разряд йштймйм, чйла калйкклан шинчэн шогаш ондакак пэнгймдэн увэртат.

Суртлан мо чоло налог тулаш толмйм шинчйшаш вэрйч, чйла уло мйландым йэдок умбалан шэлман, вара йэдоклан мйзарэ мйландэ толмйм умлалдэш. Тйгэ йштймэнггэ сурт мйландэ кучймо дэнэ могай групэш вэрэштмймат умлаш лийэш. Умлэн налаш тйгэ ойлэн ончйктэна: суртйшто 6 йэдоклан 9 дэсьатина мйландэ уло (олйк умбал мйландйгэ). Тудо 9 дэсьатинам 6 йэдоклан шэлмэнггэ ик йэдоклан дэсьатинат пэлэ шуэш. Ындэ мйландэ уло дэнэ сурт таблицан 5-шэ групэшжэ вэрэштэш (1 десат. гйч 1¹/₂ десат. мартэ). Тудо суртйштак вольйкшо: 2 ушкал, 1 туна ийат нйл тйлзаш, 4 шорйк тэлэ гоч илэн лэкшэ-шамйч, адак 2 сосна шамйч улйт. Нунйм шолдыра вольйкйшко сгвурмэнггэ суртйшто 3¹/₂ шолдыра вольйк лийэш ($2 + 1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} = 3\frac{1}{2}$). Вольйк уло дэнэ сурт таблицан 3-сэ пүлэмэш вэрэштэш (2 вуй гйч 4 мартэ). Умбакйла ончэна: шурно шочмо дэнэ тидэ сурт дэсьатиналан 45 пут гйч 50 пут пйрчэ лэктйшанйштэ гйн, чйла волость шурно шочмо дэнэ 6 сэ разрядэш вэрэштэш (Таблица № 6). Ойлэн ончйктымэ шот дэнэ илймэ сурт 5-сэ групэш мйландэ кучймо дэнэ. 3-сэ пүлэмэш вольйк уло дэнэ и 6-сэ разрядэш шурно шочмо дэнэ ойыралд ончйкталтэш.

Тидэ шот дэнэ вуйэш шуйшо налог түлйшашым палэн налаш, 16-сэ страницасэ таблицам вэлэ налын. Ойлймэ самйнак таблицам ончэна гйн, мйландэ кучймо дэнэ 5-шэ групэш, вольйк уло дэнэ 3-сэ пүлэмэш лиййн, дэсьатиналан 6 пут. 5 кырэнга налог түлйшашым муьна. Ик гана суртйшто 9 дэсьатина мйландэ уло гйн, суртлан 55 пут. 5 кырэнга налог тулаш толэш (6 п. 5 к. $\times 9 = 55$ п. 5 к.).

Пэчэтлймэ таблица-шамйчйм умлэн налаш чйн йссйла чүчэш: Нуно пүтйнь Россиасэ шурно шочмым 11 разряд дэн ончйктат. Туга гйнат ик волйстьлан шурно шочмо разрядшэ

иктэ вэлэ йшталтэш. Саддэнэ таблицаштат 11 гана изэмдэн йштймэ. Нуным ончэн вуйэш толшо налогым шотлэн лукташ кэч коланат йосё огыл.

Умлыктарэн пушашлан кёра ойлэна: Осташэвский волысть-йштэ, Вяземский уездын Смоленский губэрньасэ илйшэ крэсаньыклан мйзарэ пут налог дэн түйшашым шотлэн лукман. Тудо волысть шурно шочмо дэн дэсьатиналан 40—45 пут пйрчэ лэктйшанэш вэрэштйн. Тидэ шот дэнэ Осташевский волыстьысэ крэсаньыклан налогым шотлэн лукташ 5-шэ разряд ончыктымэ таблица (№ 5) вэлэ күйлэш:

Суртйштэ чонлан мйзарэ дэсьатина удаш йорал, адак шудйлык мйландэ уло дэнэ оййркалымашым ончыктымэ	Шурно шочмо шот 5-сэ разр.								
	Дэсьатиналан 40 пут гйч 45 пут мартэ пйрчэ лэктйш								
	Суртысэ вольык уло шот								
	Вольык укэан		Кок вуй мартэ		Кок вуй гыч ныл вуй мартэ		Ныл вуй гыч умба-кыла		
Пуд.	Ф.	Пуд.	Ф.	Пуд.	Ф.	Пуд.	Ф.		
1.	1/4 дес. и мөнгө	—	—	1	—	2	—	3	—
2.	1/4 дес. гйч 1/2 дес. мартэ.	1	—	2	—	3	—	4	—
3.	1/2 дес. „ 1/4 „	2	—	3	—	3 35	—	4 30	—
4.	3/4 дес. „ 1 дес. „	3	—	4	—	4 30	—	5 20	—
5.	1 дес „ 1 1/2 дес. „	3 30	—	5	—	5 25	—	6 10	—
6.	1 1/2 дес. „ 2 дес. „	4 30	—	6	—	6 20	—	7	—
7.	2 дес. „ 2 1/2 дес. „	5 30	—	7	—	7 15	—	7 30	—
8.	2 1/2 дес. „ 3 дес. „	6 30	—	8	—	8 10	—	8 20	—
9.	3 дес. „ угла	7 30	—	9	—	9 10	—	9 20	—

Адакат *) күчбикын рашырак умлыктарэн ойлэна:

Кэч могай кресаньык, мйзар налог тўлышашым ондакак умлэн шогынэжэ гын, эн ончыч тудын, суртыштыжэ чонлан мйзар мйландэ улйжым, йэдокым, вольыкым, адак дэсьатиналан мйзар пут пйрчэ лэктышым шинчэн шогман. Тидым шинчымэнтгэ кэч кунамат: налог тўлаш шумэкак, туддэч ончычат мйзар пут уржа, альэ шьданг тўлаш толмым шинчаш лийэш. Шурно шочмо дэнэ дэсьатиналан 35—40 пут пйрчэ лэктыш, альэ лэкшаш шот уло гын, 4-сэ таблицам гйна ончалман, тудо таблица, мйзар пут тўлышашым раш ончыктэн пуа и мучко умбакыла.

Жалоба пуымо вэргэн.

Налог йонйлыш йштымэ умбак, адак сэльсовэт дэн волсөвэтыштэ налог погэн шогышо-шамыч умбакат, налогым йонйлыш погат гын, заявлениям, жалобам вигак налоговой инспекторлан пуыман.

Чйла сурт оза-шамыч жалобам тидын вэрыч пуэн кэртйт: мйландэ улым, вольыкым, йэшыштэ йэдок шотым, налогым йонйлыш шотлэн лукмылан; тўрльö должностыштышэ шогышын налог кокласэ осаллыкышт умбач, адак закон дэч коч налогым погышо-шамыч умбачат и мучко умбакыла.

Шурно шочмо разрядым, ик разряд гыч вэс разрядыш йштыммылан жалобам чйла йал дэн, альэ волость дэн вэлэ пуаш лийэш. Ычкэт пуымо жалоба-шамычым шотэш огйт нал.

Чйла жалоба дэнэ йонйлыш налог йштымым Упродком вэлэ ончэн тёрла. Упродкомын жалобам ончэн тёрлымжэ ок кэлшэ гын, тудын постановленияжэ умбак угыч жалобам Уисполкомышто улшо Комиссиашкэ пуаш лийэш. Волысть дэнэ йал дэнэ пуымо жалоба, Упродкомын ончэн тёрлымö мутшо дэн, Губпродкомыш пуалдэш, вара тудын ончэн тёрлымжым Губисполком пэнгьдэмда (утвердильла).

Уйэзд дэн пуымо жалобам, Губпродком ончымо постэк Наркомпрод ончэн тёрла.

*) Кусарышын уштарыме мут.

Чыла жалобам сальсовэтыштэ, волисполкомышто, адак ку-
гурак налоговой инспекторлан ончыктымэнгэ, кидыштым пйш-
тытэн колтыман.

Налогым йонгылыш ыштымэ умбак, йал умбалан налог
тулышаш кагазым (поселенный список) возыктымэк, кок арныа
эртымэнгэ пуыман, вара кум тылзэ коклаштэ тудо жалоба
йоршын ончыман лийэш. Шурно шочмо разряд йонгылыш ыш-
талтмылан, адак моло налог коклаштэ йонгылыш лиймыланат,
жалобам 25 август эртимэшкэ пуат и 10 сентябрь мартэ тудо
жалоба йоршын ончалдэш. **Тиддэч вара нимогай жалобам шо-
тэш огыт нал.**

Вуйәш толшо продналогым шотлән лүкмо
таблица-шамыч:

Таблица № 1.

Суртйштә чонлан мйзарә дәсыатина ұдаш йорал, адак шудйлйк мйландә уло дәнә оййркалймашйм ончйктймо	Шурно шочмо шот 1-сә разр.								
	Дәсыатиналан 25 пут и мйнгб пйрчә ләгтыш								
	Суртйшто вольйк уло шот								
	Вольык укәан		2 вуй мартә		2 вуй гыч 4 вуй мартә		4 вуй гыч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	$\frac{1}{4}$ дәс. и мйнгб	—	—	—	10	—	10	—	30
2.	$\frac{1}{4}$ дәс. гйч $\frac{1}{2}$ дәс. мартә.	—	10	—	20	—	20	1	—
3.	$\frac{1}{2}$ дәс. „ $\frac{3}{4}$ дәс. „	—	20	—	20	1	—	1	20
4.	$\frac{3}{4}$ дәс. „ 1 дәс. „	—	20	—	20	1	5	1	20
5.	1 дәс. „ $1\frac{1}{2}$ дәс. „	—	30	1	—	1	15	1	30
6.	$1\frac{1}{2}$ дәс. „ 2 дәс. „	1	—	1	20	1	30	2	—
7.	2 дәс. „ $2\frac{1}{2}$ дәс. „	1	20	2	—	2	10	2	20
8.	$2\frac{1}{2}$ дәс. „ 3 дәс. „	2	—	2	20	2	30	3	—
9.	3 дәс. гйч угла	2	20	3	—	3	10	3	20

Таблица № 2.

Суртйшто чонлан мээрэ дэсьатина ўдаш йорал, адак шудйльк мйландэ уло дэн ойыркалымашым ончактым	Шурно шочмо шот 2-сэ разр.								
	Дэсьатиналан 25 пуг гйч 30 пуг мартэ пйрчэ лэктйш								
	Суртйшто вольбк уло шот								
	Вольбк укэан		2 вуй мартэ		2 вуй гыч + вуй мартэ		4 вуй гыч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	1/4 дэс. и мөнгө	—	—	—	10	—	30	1	10
2.	1/4 дэс. гйч 1/2 дэс. мартэ	—	10	—	20	1	—	1	20
3.	1/2 дэс. „ 3/4 дэс. „	—	20	1	—	1	20	2	—
4.	3/4 дэс. „ 1 дэс. „	1	—	1	20	1	35	2	0
5.	1 дэс. „ 1 1/2 дэс. „	1	20	2	—	2	15	2	30
6.	1 1/2 дэс. „ 2 дэс. „	2	—	2	20	2	30	3	—
7.	2 дэс. „ 2 1/2 дэс. „	2	20	3	—	3	10	3	20
8.	2 1/2 дэс. „ 3 дэс. „	3	—	3	20	3	30	4	—
9.	3 дэс. „ угла	3	20	4	—	4	10	4	20

Таблица № 3.

Суртгйшто чонлан мйзарэ дэсыатина удаш йорал, адак шудбйлык мйландэ уло дэн ойркалымашым ончйктымэ	Шурно шочмо шот 3-сэ разр.								
	Дэсыатиналап 30 пут гйч 35 пут мартэ пйрчэ лэктйш								
	(Суртгйшто вольйк уло шот								
	Вольйк укэан		2 вуй мартэ		2 вуй гйч 4 вуй мартэ		4 вуй гйч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	1/4 дэс. и мөнгө	—	—	—	10	—	30	1	10
2.	1/4 дэс. гйч 1/2 дэс. мартэ.	—	10	—	30	1	10	1	30
3.	1/2 дэс. „ 3/4 дэс. „ . . .	—	20	1	20	2	—	2	20
4.	3/4 дэс. „ 1 дэс. „	1	20	2	10	2	25	3	—
5.	1 дэс. „ 1 1/2 дэс. „	2	10	3	—	3	15	3	30
6.	1 1/2 дэс. „ 2 дэс. „	3	—	3	30	4	—	4	10
7.	2 дэс. „ 2 1/2 дэс. „	3	30	4	20	4	30	5	—
8.	2 1/2 дэс. „ 3 дэс. „	4	10	5	10	5	20	5	30
9.	3 дэс. „ угла	5	—	6	—	6	10	6	20

Таблица № 4.

Суртгйшто чонлан мйзарэ дэсыатина ўдаш йорал, адак шудйльк мйландэ уло дэн ойёркалымашчым ончйктймо	Шурно шочмо шот 4-сэ разр								
	Дэсыатиналан 35 лут гйч 40 лут мартэ пйрчэ лэктйш								
	Суртгйшто всльк уло шот								
	Вольык укзан		2 вуй мартэ		2 вуй гйч 4 вуй мартэ		4 вуй гйч умбакыла		
И.	Ф.	И.	Ф.	И.	Ф.	И.	Ф.		
1.	1/4 дэс. и мйнгё	—	—	—	20	1	20	2	20
2.	1/4 дэс. гйч 1/2 дэс. мартэ.	—	20	1	20	2	20	3	20
3.	1/2 дэс. „ 3/4 дэс. „	1	20	2	20	3	15	4	20
4.	3/4 дэс. „ 1 дэс. „	2	20	3	20	4	10	5	—
5.	1 дэс. „ 1 1/2 дэс. „	3	10	4	20	5	5	5	30
6.	1 1/2 дэс. „ 2 дэс. „	4	10	5	20	6	—	6	20
7.	2 дэс. „ 2 1/2 дэс. „	5	10	6	20	6	35	7	10
8.	2 1/2 дэс. „ 3 дэс. „	6	10	7	20	7	30	8	—
9.	3 дэс. „ угла	7	10	8	20	8	30	9	—

Таблица № 5.

Суртйшто чонлан мйзарэ дэсътина ўдаш йорал, адак шудылйк мйландэ уло дэн ойёркалймашйм ончйктымэ	Шурно шочмо шот 5 сэ разр.								
	Дэсътиналаш 40 пут гыч 45 пут мартэ пырчэ лэктйш								
	Суртйшто вольйк уло шот								
	Вольйк укзан		2 вуй мартэ		2 вуй гыч 4 вуй мартэ		4 вуй гыч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	1/4 дэс. и мбнгб	—	—	1	—	2	—	3	—
2.	1/4 дэс. гыч 1/2 дэс. мартэ.	1	—	2	—	3	—	4	—
3.	1/2 дэс. „ 3/4 дэс. „ . . .	2	—	3	—	3 35	—	4 30	—
4.	3/4 дэс. „ 1 дэс. „	3	—	4	—	4 30	—	5 20	—
5.	1 дэс. „ 1 1/2 дэс. „	3 30	—	5	—	5 25	—	6 10	—
6.	1 1/2 дэс. „ 2 дэс. „	4 30	—	6	—	6 20	—	7	—
7.	2 дэс. „ 2 1/2 дэс. „	5 30	—	7	—	7 15	—	7 30	—
8.	2 1/2 дэс. „ 3 дэс. „	6 30	—	8	—	8 10	—	8 20	—
9.	3 дэс. „ угла	7 30	—	9	—	9 10	—	9 20	—

Таблица № 6.

Суртйшто чонлан мйзарэ дэсыатина ўдаш йорал, адак шудйлык мйландэ уло дэн оййркалымашым ончыктымэ	Шурно шочмо шот 6-сэ разр.								
	Дэсыатиналап 45 пуг гйч 50 пуг мартэ пйрчэ лэктйш								
	Суртйшто вольйк уло шот								
	Вольйк укэан		2 вуй мартэ		2 вуй гйч 4 вуй мартэ		4 вуй гйч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	$\frac{1}{4}$ дэс. и мёнгё	—	20	1	20	2	20	3	20
2.	$\frac{1}{4}$ дэс. гйч $\frac{1}{2}$ дэс. мартэ.	1	20	2	20	3	20	4	20
3.	$\frac{1}{2}$ дэс. „ $\frac{3}{4}$ дэс. „	2	30	3	20	4	15	5	10
4.	$\frac{3}{4}$ дэс. „ 1 дэс. „	3	20	4	20	5	10	6	—
5.	1 дэс. „ $1\frac{1}{2}$ дэс. „	4	10	5	20	6	5	6	30
6.	$1\frac{1}{2}$ дэс. „ 2 дэс. „	5	10	6	20	7	—	7	20
7.	2 дэс. „ $2\frac{1}{2}$ дэс. „	6	10	7	20	7	35	8	10
8.	$2\frac{1}{2}$ дэс. „ 3 дэс. „	7	10	8	20	8	30	9	—
9.	3 дэс. „ угла	8	10	9	20	9	30	10	—

Таблица № 7.

Суртгйшто чонлан мйзарэ дэсътатина ўдаш йорал, адак шудблйк мйландэ уло дэн ойёркалбмашым ончйктымэ	Шурно шочмо шот 7-сэ разр.								
	Дэсътатиналап 50 пут гыч 55 пут мартэ пйрчэ лэктйш								
	Суртгйшто вольйк уло шот								
	Вольйк укэан		2 вуй мартэ		2 вуй гыч 4 вуй мартэ		4 вуй гыч умбакыла		
И.	Ф.	И.	Ф.	И.	Ф.	И.	Ф.		
1.	$\frac{1}{4}$ дэс. и мбнгб	1	10	2	10	3	10	4	10
2.	$\frac{1}{4}$ дэс. гйч $\frac{1}{2}$ дэс. мартэ.	2	10	3	10	4	10	5	10
3.	$\frac{1}{2}$ дэс. „ $\frac{3}{4}$ дэс. „ . . .	3	10	4	10	5	5	6	—
4.	$\frac{3}{4}$ дэс. „ 1 дэс. „	4	10	5	10	6	—	6	30
5.	1 дэс. „ $1\frac{1}{2}$ дэс. „	5	—	6	10	6	35	7	20
6.	$1\frac{1}{2}$ дэс. „ 2 дэс. „	6	—	7	10	7	30	8	10
7.	2 дэс. „ $2\frac{1}{2}$ дэс. „	7	—	8	10	8	25	9	—
8.	$2\frac{1}{2}$ дэс. „ 3 дэс. „	8	—	9	10	9	20	9	30
9.	3 дэс. „ угла	9	—	10	10	10	20	10	30

Таблица № 8.

Суртйшто чонлан мйзарэ дэсьатина ўдаш йорал, адак шудйльйк мйландэ уло дэн оййркалймашйм ончйктымэ	Шурно шочмо шот 8-сэ разр.								
	Дэсьатиналан 55 пут гйч 60 пут мартэ пйрчэ лэктйш								
	Суртйшто вольык уло шот								
	Вольык укэан		2 вуй мартэ		2 вуй гйч 4 вуй мартэ		4 вуй гйч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	$\frac{1}{4}$ дэс. и мёнгё	2	—	3	—	4	—	5	—
2.	$\frac{1}{4}$ дэс. гйч $\frac{1}{2}$ дэс. мартэ.	3	—	4	—	5	—	6	—
3.	$\frac{1}{2}$ дэс. „ $\frac{1}{4}$ дэс. „	4	—	5	—	5 35	—	6 30	—
4.	$\frac{3}{4}$ дэс. „ 1 дэс. „	5	—	6	—	6 30	—	7 20	—
5.	1 дэс. „ $1\frac{1}{2}$ дэс. „	5 30	—	7	—	7 25	—	8 10	—
6.	$1\frac{1}{2}$ дэс. „ 2 дэс. „	6 30	—	8	—	8 20	—	9	—
7.	2 дэс. „ $2\frac{1}{2}$ дэс. „	7 30	—	9	—	9 15	—	9 30	—
8.	$2\frac{1}{2}$ дэс. „ 3 дэс. „	8 30	—	10	—	10 10	—	10 20	—
9.	3 дэс. „ угла	9 30	—	11	—	11 10	—	11 20	—

Таблица № 9.

Суртйшто чонлан мйзарэ дэсьатина удаш йорал, адак шудйльк мйландэ уло дэн ойьркалымашйм ончйктымо	Шурно шочмо шот 9-сэ разр.								
	Дэсьатиналан 60 нут гыч 75 нут мартэ ийрчэ лэктыш								
	Суртйшто вольк уло шот								
	Вольк углан		2 вуй мартэ		2 вуй гыч 4 вуй мартэ		4 вуй гыч умбакыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	$1\frac{1}{4}$ дэс. и мөнгө	3	—	4	—	5	—	6	—
2.	$1\frac{1}{4}$ дэс. гыч $1\frac{1}{2}$ дэс. мартэ.	4	—	5	—	6	—	7	—
3.	$1\frac{1}{2}$ дэс. „ $1\frac{3}{4}$ дэс. „	5	—	6	—	6 35	—	7 30	—
4.	$1\frac{3}{4}$ дэс. „ 1 дэс. „	6	—	7	—	7 30	—	8 20	—
5.	1 дэс „ $1\frac{1}{2}$ дэс. „	6 30	—	8	—	8 25	—	9 10	—
6.	$1\frac{1}{2}$ дэс „ 2 дэс. „	7 30	—	9	—	9 20	—	10	—
7.	2 дэс. „ $2\frac{1}{2}$ дэс „	8 30	—	10	—	10 15	—	10 30	—
8.	$2\frac{1}{2}$ дэс. „ 3 дэс. „	9 30	—	11	—	11 10	—	11 20	—
9.	3 дэс. „ угла	10 30	—	12	—	12 10	—	12 20	—

Таблица № 10.

Суртѣшто чонлан мѣзарэ дэсьатина ўдаш йорал, адак шудѣйлѣк мѣландэ уло дэн ойѣркалѣмашѣм ончѣктѣмо	Шурно шочмо шот 10-сэ разр.								
	Дэсьатиналан 75 пут гѣч 100 пут мартэ пѣрчэ лэктѣш								
	Суртѣшто вольѣк уло шот								
	Вольѣк угзац		2 вуй мартэ		2 вуй гѣч 4 вуй мартэ		4 вуй гѣч умбавыла		
П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.	П.	Ф.		
1.	$\frac{1}{4}$ дэс. и мѣнгѣ	4	—	5	—	6	—	7	—
2.	$\frac{1}{4}$ дэс. гѣч $\frac{1}{2}$ дэс. мартэ.	5	—	6	—	7	—	8	—
3.	$\frac{1}{2}$ дэс. $\frac{3}{4}$ дэс.	6	—	7	—	7	35	8	30
4.	$\frac{3}{4}$ дэс. 1 дэс.	7	—	8	—	8	30	9	30
5.	1 дэс. $1\frac{1}{2}$ дэс.	7	30	9	—	9	25	10	10
6.	$1\frac{1}{2}$ дэс. 2 дэс.	8	30	10	—	10	20	11	—
7.	2 дэс. $2\frac{1}{2}$ дэс.	9	30	11	—	11	15	11	30
8.	$2\frac{1}{2}$ дэс. 3 дэс.	10	30	12	—	12	10	12	20
9.	3 дэс. угла	11	30	13	—	13	10	13	20

Таблица № 11.

Суртѣшто чонлан мѣзарэ дэсѣтина ўдаш йорал, адак шудѣлык мѣландэ уло дэн ойѣркалѣмашѣм ончѣкѣтѣмо	Шурно шочмо шот 11-сэ разр.								
	Дэсѣтивналан 100 цут и утла шѣрчэ лэктѣш								
	Суртѣшто вольѣк уло шот								
	Вольѣк укван		2 вуй мартэ		2 вуй гыч 4 вуй мартэ		4 вуй гыч умбакыла		
И.	Ф.	И.	Ф.	И.	Ф.	И.	Ф.		
1.	$\frac{1}{4}$ дэс. и мѣнгѣ	5	20	6	20	7	20	8	20
2.	$\frac{1}{4}$ дэс. гѣч $\frac{1}{2}$ дэс. мартэ.	6	20	7	20	8	20	9	20
3.	$\frac{1}{2}$ дэс. „ $\frac{1}{4}$ дэс. „	7	20	8	20	9	15	10	10
4.	$\frac{3}{4}$ дэс. „ 1 дэс. „	8	20	9	20	10	10	11	—
5.	1 дэс. „ $1\frac{1}{2}$ дэс. „	9	10	10	20	11	5	11	30
6.	$1\frac{1}{2}$ дэс. „ 2 дэс. „	10	10	11	20	12	—	12	20
7.	2 дэс. „ $2\frac{1}{2}$ дэс. „	11	10	12	20	12	35	13	10
8.	$2\frac{1}{2}$ дэс. „ 3 дэс. „	12	10	13	20	13	30	14	—
9.	3 дэс. „ утла	13	10	14	20	14	30	15	—

Утверждено Президиумом ВЦИК 10 апреля 1922 г.

Председатель ВЦИК М. Калинин.

Секретарь ВЦИК А. Енукидзе.

Совнаркомын пунчалмэ мут:

Шурно шочмо разряд ыштымэ нэргэн.

Март тэйлэйн 18-шэ кэчйштэйжэ 1922 ийын, ВЦИК-ын продналог нэргэн лукмо дэкрэтйсэ 12 статьяштэйжэ ойлймо почэш, мйландэ пашам йштэйшэ кресаньйк-шамычлан продналогым йшташ, Совнарком тйгай шурно шочмо разрядым йшта:

Крёмский республикалан	7 разряд.
Донской областьлан	6 "
Кубано-Черноморский	9 "
Терской	8 "
Ставропольский	7 "
Горский	9 "
Карачаево-Черкеской	8 "
Кабардинский	8 "
Дагестанский	8 "

Зам. Председателя Совета

Народных Комиссаров **А. И. Рыков.**

За Управделами **В. Смольяников.**

Секретарь **Л. Фотиева.**

Москва, Кремль. 30 июня 1922 года.

Совнаркомын пунчалмэ мут.

Шурно шочмо разряд ыштымэ нэргэн.

Март тѣлзѣн 18 шэ кэчѣштэ 1922 ийѣн, ВЦИК-ѣн продналог нэргэн лукмо дэкрэтѣсэ 12 статьяштѣжэ ойлымо почэш, мѣландэ пашам ыштѣшэ крэсаньык-шамычлан продналогым ышташ, Совнарком тѣгай шурно шочмо разрядым ышта:

Астраханский губерньалан—1, Башкирский республикалан—5, Воронежский губ.—6, Вотский областьлан—4, Вятский губ.—4, Курский губ.—7, Мариобластьлан—4, Орловский губ.—7, Пензенский губ.—6, Рязанский губ.—6, Самарский губ.—4, Саратовский губ.—5, Симбирский губ.—5, Тамбовский губ.—7, Татреспубликалан—5, Немкоммуналан—4, Тульский губ.—6, Уфимский губ.—7, Царицынский губ.—4, Чувобластьлан—4.

1921 ийѣштэ шурно шочдымо могойрѣшто: Астраханский губерньаштэ, Башкирский респ., Вотский обл., Яран, Советский, Нолинский, Уржум, адак Мэлмыж уйэздѣлаштэ Вятский губ., Мариобласть. Самарский, Саратовский, Симбирский, Татреспублика, Немкоммуна, Уфимский, Царицынский губерньаштѣла, адак Чувобластьыштэ. продналог дэкрэтѣн 7-сэ пунктѣшто ойлымо дэн кэлшэн, кѣшнѣ ончѣктымэ разряд дэн налог пэлыжэ вэлэ наладэш.

Зам. Председателя Совета
Народных Комиссаров А. Рыков.

За Управделами В. Смольянинэв.

Секретарь Л. Фотиева.

Москва, Кремль. 25 июля 1922 г.

Инд. № 3885

Совнаркомын пунчалмэ мут.

Шурно шочмо разряд ыштымэ нэргэн.

Март тйльзын 18-шэ кэчйштйжэ 1922 ийэн, ВЦИК-ын продналог нэргэн лукмо дэкрэтйсэ 12 статьяштйжэ ойлймо почэш, мйландэ пашам йштйшэ крэсаньйк-шамйчлан продналогйм йшташ, Совнарком тйгай шурно шочмо разрядйм йшта:

Архангельский губэрньалан—4, Белоруссиалан—5, Брянский губ.—4, Витебский губ.—4, Владимирский губ.—5, Вологодский губ.—5, Гомельский губ.—5, Иваново-Вознесенский губ.—5, Калужский губ.—4, Карельский Трудовой Коммуналан—4, Костромской губ.—4, Московский губ.—6, Нижегородский губ.—5, Новгородский губ.—4, Олонецкий губ.—4, Петроградский губ.—4, Псковский губ.—4, Рйбинский губ.—5, Северо-Двинский губ.—5, Смоленский губ.—5, Тверской губ.—5, Череповецкий губ.—4, Ярославский губ.—5, Зйрян (коми) Областьлан—5 разряд.

Зам. Председателя Совета
Народных Комиссаров А. Рыков.

За Управделами В. Смольянинов.

Секретарь Л. Фотиева.

Москва, Кремль. 26 июля 1922 г.

Map.

4-76